

Έγγραφο συνόδου

A9-0019/2020

29.1.2020

ΣΥΣΤΑΣΗ

σχετικά με το σχέδιο απόφασης του Συμβουλίου για τη σύναψη της συμφωνίας περί καθεστώτος μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Δημοκρατίας της Σερβίας με αντικείμενο δράσεις που εκτελούνται από τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Συνοριοφυλακής και Ακτοφυλακής στη Δημοκρατία της Σερβίας (15581/2018 – C9-0180/2019 – 2018/0409(NLE))

Επιτροπή Πολιτικών Ελευθεριών, Δικαιοσύνης και Εσωτερικών Υποθέσεων

Εισηγήτρια: Bettina Vollath

Υπόμνημα για τα χρησιμοποιούμενα σύμβολα

- * Διαδικασία διαβούλευσης
- *** Διαδικασία έγκρισης
- ***I Συνήθης νομοθετική διαδικασία (πρώτη ανάγνωση)
- ***II Συνήθης νομοθετική διαδικασία (δεύτερη ανάγνωση)
- ***III Συνήθης νομοθετική διαδικασία (τρίτη ανάγνωση)

(Η ενδεικνυόμενη διαδικασία στηρίζεται στη νομική βάση που προτείνεται στο σχέδιο πράξης)

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Σελίδα

ΣΧΕΔΙΟ ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟΥ ΨΗΦΙΣΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ.....	5
ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ.....	6
ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΤΗΣ ΑΡΜΟΔΙΑΣ ΕΠΙ ΤΗΣ ΟΥΣΙΑΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ.....	9
ΤΕΛΙΚΗ ΨΗΦΟΦΟΡΙΑ ΜΕ ΟΝΟΜΑΣΤΙΚΗ ΚΛΗΣΗ ΣΤΗΝ ΑΡΜΟΔΙΑ ΕΠΙ ΤΗΣ ΟΥΣΙΑΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗ.....	10

ΣΧΕΔΙΟ ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟΥ ΨΗΦΙΣΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ

σχετικά με το σχέδιο απόφασης του Συμβουλίου για τη σύναψη της συμφωνίας περί καθεστώτος μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Δημοκρατίας της Σερβίας με αντικείμενο δράσεις που εκτελούνται από τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Συνοριοφυλακής και Ακτοφυλακής στη Δημοκρατία της Σερβίας (15581/2018 – C9-0180/2019 – 2018/0409(NLE))

(Έγκριση)

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο,

- έχοντας υπόψη το σχέδιο απόφασης του Συμβουλίου (15581/2018),
 - έχοντας υπόψη το σχέδιο συμφωνίας περί καθεστώτος μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Δημοκρατίας της Σερβίας (15579/2018),
 - έχοντας υπόψη την αίτηση έγκρισης που υπέβαλε το Συμβούλιο σύμφωνα με το άρθρο 77 παράγραφος 2 στοιχεία β) και δ), το άρθρο 79 παράγραφος 2 στοιχείο γ) και το άρθρο 218 παράγραφος 6 δεύτερο εδάφιο στοιχείο α) σημείο ν) της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (C9-0180/2019),
 - έχοντας υπόψη το άρθρο 105 παράγραφοι 1 και 4, καθώς και το άρθρο 114 παράγραφος 7 του Κανονισμού του,
 - έχοντας υπόψη τη σύσταση της Επιτροπής Πολιτικών Ελευθεριών, Δικαιοσύνης και Εσωτερικών Υποθέσεων (A9-0019/2020),
1. εγκρίνει τη σύναψη της συμφωνίας·
 2. αναθέτει στον Πρόεδρό του να διαβιβάσει τη θέση του Κοινοβουλίου στο Συμβούλιο, στην Επιτροπή, καθώς και στις κυβερνήσεις και τα κοινοβούλια των κρατών μελών και της Δημοκρατίας της Σερβίας.

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

α. Ιστορικό

Η προτεινόμενη απόφαση του Συμβουλίου αποβλέπει στην έγκριση της συμφωνίας περί καθεστώτος μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Σερβίας με αντικείμενο δράσεις που εκτελούνται από τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Συνοριοφυλακής και Ακτοφυλακής («ο Οργανισμός») στη Σερβία, όπως προβλέπεται στον κανονισμό (ΕΕ) 2016/1624 για τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Συνοριοφυλακής και Ακτοφυλακής. Η διαπραγμάτευση σχετικά με τη συμφωνία περί καθεστώτος έλαβε χώρα πριν από την αναθεώρηση της εντολής του Οργανισμού και την έγκριση του νέου κανονισμού για τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Συνοριοφυλακής και Ακτοφυλακής: κανονισμός (ΕΕ) 2019/1896.

Ο κανονισμός (ΕΕ) 2016/1624 προβλέπει διάφορες δυνατότητες συνεργασίας του Οργανισμού με τρίτες χώρες. Η έννοια της συμφωνίας περί καθεστώτος είναι η παροχή ενός νομικά δεσμευτικού πλαισίου για τις δραστηριότητες του Οργανισμού, βάσει του οποίου τα μέλη της ομάδας με εκτελεστικές αρμοδιότητες θα αναπτύσσονται στο έδαφος της τρίτης χώρας. Το άρθρο 54 παράγραφος 4 του κανονισμού (ΕΕ) 2016/1624 ορίζει ρητώς ότι, στις περιπτώσεις όπου κρίνεται απαραίτητη η ανάπτυξη ομάδων του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Συνοριοφυλακής και Ακτοφυλακής σε τρίτη χώρα σε δράσεις όπου τα μέλη της ομάδας θα έχουν εκτελεστικές αρμοδιότητες ή όταν άλλες δραστηριότητες σε τρίτες χώρες το απαιτούν, η Ένωση συνάπτει συμφωνία περί καθεστώτος με την οικεία τρίτη χώρα.

Ο σκοπός της συμφωνίας περί καθεστώτος είναι η παροχή νομικά δεσμευτικού πλαισίου στο οποίο θα πρέπει να καθορίζονται το εύρος της επιχείρησης, οι κανόνες περί αστικής και ποινικής ευθύνης και τα καθήκοντα και οι εξουσίες των μελών των ομάδων που αναπτύσσονται. Οι συμφωνίες περί καθεστώτος θα πρέπει επίσης να διασφαλίζουν τον πλήρη σεβασμό των θεμελιωδών δικαιωμάτων και θα πρέπει να θεσπίζουν ειδικούς μηχανισμούς καταγγελιών που θα χρησιμοποιούνται σε περίπτωση παραβίασης των θεμελιωδών δικαιωμάτων κατά τη διάρκεια αυτών των επιχειρήσεων.

Η συμφωνία περί καθεστώτος με τη Σερβία εντάσσεται σε μια σειρά παρόμοιων συμφωνιών που έχουν συναφθεί με χώρες των Δυτικών Βαλκανίων.

β. Η θέση της εισηγήτριας

Η εισηγήτρια θεωρεί ότι η σύναψη επίσημων, νομικά δεσμευτικών συμφωνιών στο πλαίσιο της συνεργασίας του Οργανισμού με τρίτες χώρες –σε αντίθεση με τη σύναψη ανεπίσημων συμφωνιών εργασίας– είναι ζωτικής σημασίας για τη διασφάλιση της διαφάνειας, του δημόσιου ελέγχου και της δημοκρατικής εποπτείας της εν λόγω συνεργασίας. Κάθε συμφωνία τέτοιου είδους που συνάπτεται μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και τρίτων χωρών και αφορά τη συνεργασία μεταξύ του Οργανισμού και της εκάστοτε τρίτης χώρας θα πρέπει να εξετάζεται προσεκτικά, να έχει προστιθέμενη αξία για την Ένωση και να είναι απολύτως αναγκαία και αναλογική ως προς τον σκοπό και το περιεχόμενο.

Ως εκ τούτου, η σύναψη συμφωνιών περί καθεστώτος είναι ζωτικής σημασίας, όχι μόνο για τη διασφάλιση της διαφάνειας και της λογοδοσίας της επιχειρησιακής συνεργασίας του Οργανισμού με τρίτες χώρες, αλλά και για την εξασφάλιση σαφούς πλαισίου συνεργασίας με τρίτες χώρες σχετικά με τη διαχείριση των εξωτερικών συνόρων της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Η συμφωνία περί καθεστώτος την οποία καλείται να εγκρίνει το Κοινοβούλιο θα καταστήσει δυνατή τη διεξαγωγή κοινών επιχειρήσεων, ταχείων επεμβάσεων στα σύνορα και/ή επιχειρήσεων επιστροφής στο έδαφος της Σερβίας με τη συμμετοχή του Οργανισμού. Οι επιχειρήσεις επιστροφής θα αφορούν αποκλειστικά υπηκόους τρίτων χωρών που επιστρέφουν από την Ευρωπαϊκή Ένωση στη Σερβία.

Σύμφωνα με το άρθρο 4 της συμφωνίας περί καθεστώτος, πρέπει να συμφωνείται επιχειρησιακό σχέδιο για κάθε κοινή επιχείρηση ή ταχεία επέμβαση στα σύνορα. Στο σχέδιο αυτό πρέπει να αναφέρονται οι επιχειρησιακοί στόχοι και σκοποί της δράσης και να περιλαμβάνονται διατάξεις για τα θεμελιώδη δικαιώματα, συμπεριλαμβανομένης της προστασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.

Σύμφωνα με το άρθρο 6 της συμφωνίας περί καθεστώτος, ο εκτελεστικός διευθυντής του Οργανισμού δύναται να αναστείλει ή να τερματίσει οποιαδήποτε δράση στη Σερβία, ειδικότερα «σε περιπτώσεις παραβίασης των θεμελιωδών δικαιωμάτων, της αρχής της *μη επαναπροώθησης* ή των κανόνων περί προστασίας των δεδομένων». Στο άρθρο 7 της συμφωνίας περί καθεστώτος προβλέπονται αναλυτικοί κανόνες σχετικά με την ποινική και αστική ευθύνη του Οργανισμού και των μελών του προσωπικού του σε σχέση με τις δράσεις που αναλαμβάνονται στη Σερβία.

Το άρθρο 9 της συμφωνίας περί καθεστώτος συνιστά διάταξη για τα θεμελιώδη δικαιώματα βάσει της οποίας τα μέλη της ομάδας (που αναπτύσσεται στο Μαυροβούνιο) πρέπει να «σέβονται πλήρως τα θεμελιώδη δικαιώματα και τις ελευθερίες, μεταξύ άλλων όσον αφορά την πρόσβαση στις διαδικασίες χορήγησης ασύλου, την ανθρώπινη αξιοπρέπεια, την απαγόρευση των βασανιστηρίων και της απάνθρωπης ή εξευτελιστικής μεταχείρισης, το δικαίωμα στην ελευθερία, την *αρχή της μη επαναπροώθησης* και την απαγόρευση των ομαδικών απελάσεων, τα δικαιώματα του παιδιού και το δικαίωμα στον σεβασμό της ιδιωτικής και οικογενειακής ζωής». Το άρθρο αυτό διασφαλίζει επίσης την τήρηση της αρχής της απαγόρευσης των διακρίσεων.

Όσον αφορά τυχόν μελλοντικές διαπραγματεύσεις για τη σύναψη συμφωνιών περί καθεστώτος, σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) 2019/1896, η εισηγήτρια ζητεί από την Επιτροπή να προβαίνει σε αξιολόγηση της οικείας τρίτης χώρας σε σχέση με τα θεμελιώδη δικαιώματα πριν από την έναρξη των διαπραγματεύσεων και να κοινοποιεί αμέσως το αποτέλεσμα αυτής της αξιολόγησης στο Κοινοβούλιο.

Επιπλέον, η εισηγήτρια ενθαρρύνει την Επιτροπή, για λόγους διαφάνειας, και για να παρέχεται στο Κοινοβούλιο η δυνατότητα διενέργειας δέουσας αξιολόγησης των συμφωνιών περί καθεστώτος, να καθιστά άμεσα διαθέσιμα όλα τα έγγραφα που είναι απαραίτητα για την εκτέλεση των θεσμικών εργασιών του Κοινοβουλίου και για την κίνηση των σχετικών διαδικασιών έγκρισης σύμφωνα με το άρθρο 99 παράγραφοι 1 και 4 και το άρθρο 108 παράγραφος 7 του Κανονισμού του, συμπεριλαμβανομένων των σχεδίων των συμφωνιών περί καθεστώτος πριν από τη σύναψή τους.

Δεδομένου ότι είναι επίσης η εισηγήτρια για άλλες συμφωνίες περί καθεστώτος παρόμοιας φύσεως, η εισηγήτρια επισημαίνει ότι υπάρχουν ορισμένες ουσιώδεις διαφορές μεταξύ των διατάξεων των διαφόρων συμφωνιών περί καθεστώτος:

- Διάταξη σχετικά με την ανάγκη να μην λαμβάνονται μέτρα που είναι πιθανόν να θέσουν σε κίνδυνο δυνητικές ποινικές διαδικασίες περιλαμβάνεται μόνον σε μία από τις συμφωνίες περί καθεστώτος.
- Η λεκτική διατύπωση που αφορά το εξαιρετικό δικαίωμα των μελών της ομάδας του Οργανισμού να ενεργούν εξ ονόματος της τρίτης χώρας διαφέρει μεταξύ των συμφωνιών περί καθεστώτος, γεγονός που μπορεί να οδηγήσει σε ανασφάλεια δικαίου.
- Ομοίως, η λεκτική διατύπωση της ρήτρας που αφορά τις διακρίσεις δεν είναι απόλυτα συνεπής και στις τρεις συμφωνίες περί καθεστώτος.
- Όσον αφορά την ποινική ευθύνη, η δεσμευτική φύση της βεβαίωσης του εκτελεστικού διευθυντή –ως προς το αν το εικαζόμενο ποινικό αδίκημα έλαβε χώρα ενώ το μέλος της ομάδας εκτελούσε τα καθήκοντά του– δεν διευκρινίζεται σε όλες τις συμφωνίες περί καθεστώτος.
- Υπάρχουν διαφορές μεταξύ των συμφωνιών περί καθεστώτος σχετικά με την υποχρέωση άλλων μελών της ομάδας να καταθέτουν ως μάρτυρες σε ποινικές διαδικασίες.

Η εισηγήτρια καλεί την Επιτροπή και τον Οργανισμό να αναφέρουν άμεσα στο Κοινοβούλιο –με ουσιαστικό τρόπο– τυχόν επιχειρησιακές δυσκολίες ή αποκλίσεις που προκύπτουν επιτόπου ως αποτέλεσμα των εν λόγω διαφορών στο νομικό πλαίσιο.

Μολονότι η συμφωνία περί καθεστώτος αποτέλεσε αντικείμενο διαπραγμάτευσης και συμφωνήθηκε στο πλαίσιο της προηγούμενης εντολής του Οργανισμού (κανονισμός (ΕΕ) 2016/1624), η εισηγήτρια αναμένει ότι θα τηρηθούν πλήρως όλες οι διατάξεις του κανονισμού 2019/1896 κατά την εφαρμογή της παρούσας συμφωνίας περί καθεστώτος, ιδίως όσον αφορά το άρθρο 110 παράγραφος 2.

Συμπερασματικά, η εισηγήτρια θεωρεί ότι η προτεινόμενη συμφωνία περί καθεστώτος συνάδει με το υπόδειγμα συμφωνίας περί καθεστώτος, όπως προβλέπεται στην ανακοίνωση της Επιτροπής, όσον αφορά το περιεχόμενο και τις διατάξεις που θα πρέπει να περιλαμβάνονται στην τελική συμφωνία.

Το Κοινοβούλιο ζητεί από τον Οργανισμό, μόλις η παρούσα συμφωνία εισέλθει σε στάδιο εφαρμογής, να ενημερώσει αμέσως το Κοινοβούλιο για τις δραστηριότητες που διεξάγονται στο πλαίσιο της εφαρμογής της συμφωνίας περί καθεστώτος και υπενθυμίζει στον Οργανισμό την υποχρέωσή του να περιλαμβάνει στις ετήσιες εκθέσεις του αξιολόγηση της συνεργασίας με τρίτες χώρες σύμφωνα με το άρθρο 73 παράγραφος 7 του κανονισμού (ΕΕ) 2019/1896.

Με βάση τα ανωτέρω, η εισηγήτρια συνιστά στο Κοινοβούλιο να εγκρίνει το κείμενο του σχεδίου απόφασης του Συμβουλίου.

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΤΗΣ ΑΡΜΟΔΙΑΣ ΕΠΙ ΤΗΣ ΟΥΣΙΑΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Τίτλος	Υπογραφή της συμφωνίας περί καθεστώτος μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Δημοκρατίας της Σερβίας με αντικείμενο δράσεις που εκτελούνται από τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Συνοριοφυλακής και Ακτοφυλακής στη Δημοκρατία της Σερβίας	
Έγγραφο αναφοράς	15581/2018 – C9-0180/2019 – 2018/0409(NLE)	
Ημερομηνία διαβούλευσης / αίτησης έγκρισης	20.11.2019	
Επιτροπή αρμόδια επί της ουσίας Ημερομ. αναγγελίας στην ολομέλεια	LIBE 28.11.2019	
Γνωμοδοτικές επιτροπές Ημερομ. αναγγελίας στην ολομέλεια	AFET 28.11.2019	
Αποφάσισε να μη γνωμοδοτήσει Ημερομηνία της απόφασης	AFET 6.11.2019	
Εισηγητές Ημερομηνία ορισμού	Bettina Vollath 4.9.2019	
Εξέταση στην επιτροπή	9.1.2020	28.1.2020
Ημερομηνία έγκρισης	28.1.2020	
Αποτέλεσμα της τελικής ψηφοφορίας	+: 44	-: 10
	0: 0	
Βουλευτές παρόντες κατά την τελική ψηφοφορία	Κωνσταντίνος Αρβανίτης, Katarina Barley, Fernando Barrena Arza, Pietro Bartolo, Vladimír Bilčík, Ioan-Rareș Bogdan, Saskia Bricmont, Clare Daly, Lena Düpont, Cornelia Ernst, Nicolaus Fest, Sylvie Guillaume, Andrzej Halicki, Balázs Hidvéghi, Antony Hook, Evin Incir, Sophia in 't Veld, Patryk Jaki, Fabienne Keller, Peter Kofod, Moritz Körner, Alice Kuhnke, Jeroen Lenaers, Juan Fernando López Aguilar, Magid Magid, Roberta Metsola, Claude Moraes, Nadine Morano, Maite Pagazaurtundúa, Emil Radev, Paulo Rangel, Terry Reintke, Ralf Seekatz, Michal Šimečka, Birgit Sippel, Sylwia Spurek, Tineke Strik, Ramona Strugariu, Annalisa Tardino, Tomas Tobé, Dragoș Tudorache, Tom Vandendriessche, Bettina Vollath, Jadwiga Wiśniewska, Elena Yoncheva, Javier Zarzalejos	
Αναπληρωτές παρόντες κατά την τελική ψηφοφορία	Patrick Breyer, Delara Burkhardt, Livia Járóka, Beata Kempa, Ondřej Kovařík, Kris Peeters, Karlo Ressler, Petar Vitanov	
Ημερομηνία κατάθεσης	29.1.2020	

**ΤΕΛΙΚΗ ΨΗΦΟΦΟΡΙΑ ΜΕ ΟΝΟΜΑΣΤΙΚΗ ΚΛΗΣΗ
ΣΤΗΝ ΑΡΜΟΔΙΑ ΕΠΙ ΤΗΣ ΟΥΣΙΑΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗ**

44	+
ECR	Patryk Jaki, Beata Kempa, Jadwiga Wiśniewska
ID	Nicolaus Fest, Peter Kofod, Annalisa Tardino, Tom Vandendriessche
PPE	Vladimír Bilčík, Ioan-Rareș Bogdan, Lena Düpont, Andrzej Halicki, Balázs Hidvéghi, Lívia Járóka, Jeroen Lenaers, Roberta Metsola, Nadine Morano, Kris Peeters, Emil Radev, Paulo Rangel, Karlo Ressler, Ralf Seekatz, Tomas Tobé, Javier Zarzalejos
RENEW	Antony Hook, Sophia in 't Veld, Fabienne Keller, Moritz Körner, Ondřej Kovařík, Maite Pagazaurtundúa, Michal Šimečka, Ramona Strugariu, Dragoș Tudorache
S&D	Katarina Barley, Pietro Bartolo, Delara Burkhardt, Sylvie Guillaume, Evin Incir, Juan Fernando López Aguilar, Claude Moraes, Birgit Sippel, Sylwia Spurek, Petar Vitanov, Bettina Vollath, Elena Yoncheva

10	-
GUE/NGL	Κωνσταντίνος Αρβανίτης, Fernando Barrena Arza, Clare Daly, Cornelia Ernst
VERTS/ALE	Patrick Breyer, Saskia Bricmont, Alice Kuhnke, Magid Magid, Terry Reintke, Tineke Strik

0	0

Υπόμνημα των χρησιμοποιούμενων συμβόλων:

- + : υπέρ
- : κατά
- 0 : αποχή